

REUNIUNEA FEMEILOR ROMĂNE
DIN BRAȘOV.

REGULAMENT

PENTRU
„INTERNATUL-ORFELINAT”

cu școală de menaj și industrie cas-
nică al Reuniunii Femeilor Române
© din Brașov, elaborat de: ©
MARIA B. BAIULESCU, prezidentă.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

© © © © 1910. © © © ©

Modificându-se în anul 1908/9 organiza-
rea școlii din Internatul Orfelinat și dându-se forma unei școli de menaj și industrie casnică, a fost necesitate absolută, ca pentru această școală să se întocmească un regulament nou, corespunzător dispozițiilor nou luate. Adunarea generală din anul 1908 a impus Comitetului să facă acest regulament. Presidenta Comitetului Maria B. Baiulescu a redactat noul regulament, care a fost aprobat de comitet în ședința sa a XI-a din 31 Octombrie 1909, precum și de comisiunea bărbatilor de încredere ai Reuniunii noastre adică de Domnii Prcl. Vasilie Voinea, George B. Popp, Andrei Bârseanu, și Dr. S. Baiulescu, iară adunarea generală ținută în 16/29 Decembrie 1909 l'a primit cu unanimitate.

Brașov, Ianuarie 1910.

Comitetul.

Regulament

pentru Internatul-Orfelinat cu școală de menaj și industrie casnică al Reuniunii Femeilor române din Brașov.

I. Dispozițiuni generale.

Internatul instituit la anul 1886. cu începerea anului școlastic 1908/9 a eșit din cadrul școalelor de repetiție și a luat numirea de: „Școală de menaj și industrie casnică“, fiind înregistrată la Magistratul orășenesc sub Nr. 6935, 909.

Învățământul se face pe basă practică și teoretică, adică ca *practică* :

- a) Pregătirea bucatelor.
- b) Intreținerea locuinței.
- c) Spălatul și călcatul.
- d) Legumăritul
- e) Cusutul cu mașina.
- f) Lucruri de mână felurite.
- g) Țesutul la războiu.
- h) Croitul de rochi și de rufărie.

ca *teorie* :

- a) Teoria bucătăriei.
- b) Teoria croitoriei.
- c) Contabilitate și chimie culinară.
- d) Igienă.
- e) Religiuinea.

f) Limba și literatura română, maghiară și germană.

g) Cântări, desemn.

Studiile aceste să predau decătră un corp didactic compus din :

1. o profesoară de menaj, 1 profesoară de lucru de mână, 1 profesoară de studiile teoretice, 1 profesoară de țesut și eventual de legumărit, 1 catechet, 1 profesor de cântări.

Una din profesoarele de menaj sau de lucru de mână va fi numită directoare, și adecă cea mai bine cualificată.

Onorarul corpului didactic se face după dispozițiunile Reuniunei.

Profesoarele și profesorii se angajază pe un anumit timp, fie anual, sau pe un interval de mai mulți ani, după dispozițiunile luate de cătră Comitet.

Internatul-Orfelinat se conduce de cătră comitetul Reuniunei și stă sub controlul neconditionat al acestui for superior. In special se inspectează necontenit de prezidentă și de cassiera-econoamă a Comitetului.

Sustinerea Internatului se face prin plata elevelor solvente, din subvențiunea Reuniunei, din diferite ajutoare, donațiuni, făcute în favorul Internatului, care constitue o avere proprie cu socotelile și dare de seamă proprie. Speșele internatului se poartă în regie decătră Comitet.

Angajarea directoarei și a profesoarelor se face prin concurs public, — reangajarea profesoarelor și profesorilor, cari funcționează se face în sinul Comitetului. Abzicerea din ambele părți trebue să se iacă cu trei luni înainte de espirarea anului școlar.

In caz de boală sau în caz de concedii.

motivate Comitetul va îngriji de suplinitori. Suplinirea pe timp de o lună se plătește din partea Comitetului de atunci înainte *suplinitoarea* va primi jumătate din leafă, iar titulara cealaltă jumătate din leafă până la terminul contractului existent.

Această școală neavând dreptul de publicitate și fiind o școală particulară a Reuniunii femeilor române nu va putea ținea esamene, decât în localul internatului și nu va putea da Certificate formale.

Elevele Internatului-Orfelinat nu vor putea cerceta alte școli publice, trebuind să se consacre cu totul studiilor acestei școli; excepțiune se face cu acele eleve, care n'au terminat încă școalele elementare, aceste vor urma clasele școlii elementare române din loc, fiind în imediată apropiere de această școală.

Internatul în timpul de față se află adăpostit actual în casele Reuniunii și se compune din următoarele :

- 5 dormitoare
- 1 odaie de toaletă,
- 1 odaie de baie,
- 1 odaie de prânzit,
- 1 cancelarie,
- 2 bucătării,
- 1 spălătorie,
- 1 atelier de lucru de mână,
- 1 atelier de țesut,
- 1 sală de studii,
- 1 odaie a directoarei,
- 1 infirmerie,
- 2 camere de bagaj.

Aceste două corpuri de casă au curte mare și grădină.

Aceste încăperi nu permit astăzi mai mult decât 50—53 eleve, ca număr maximal, prin urmare acest număr va servi ca bază.

Elevele solvente plătesc o taxă anumită care se stabilește decătră Comitet în fiecare an. Taxele se achitează lunar anticipativ, cu obligamântul de a achita toate 10 lunile ale anului școlar. În aceasta taxă se va cuprinde, întreținerea, învățământul, spălatul rufăriei, îngrijirea medicală și băile.

Elevele solvente vor trebui se aibă vârsta de 12 ani și vor trebui se dovedească că sunt sănătoase și vaccinate.

Medicul Internatului va raporta Comitetului după uzul fie-cărei școli la finea anului despre starea sănătății.

În cazuri de epidemii va avisa comitetul dându-i îndrumările necesare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Orfelinatul.

La anul 1893, Reuniunea a împreunat Internatul cu un Orfelinat.

În acest Orfelinat se cresc fetițe orfane, care se prevăd de cătră Reuniune atât cu întreținerea și cu instrucțiunea Internatului, cât și cu îmbrăcăminte necesară și cu toată îngrijirea, înlocuind pe părinți

Numărul orfelinelor primite în Internatul Orfelinat va sta în raport cu mijloacele materiale de care dispune reuniunea și se va fixa decătră comitet.

În Orfelinat se primesc fetițe sărace dela vârsta de 12 ani, lipsite de părinți.

Pentru primirea Orfelinelor se escrie con-

curs public, când locurile sunt vacante și se vor prefera acelea cari sunt lipsite de ambii părinți, certificând totodată, că sunt sănătoase și vaccinate. În lipsa acestora se primesc și orfane de tată.

Terminul pentru câtă vreme se primește o Orfelină în Internat variază dela 4—5 ani, însă la eșire va trebui să aibă necondiționat 16 ani împliniți, încât ar corăspunde și purtarea ei morală, precum și diligența.

Reuniunea are datoria, ca la această vârstă să îngrijască, ca aceste orfeline să fie plasate în locuri cu plată, în familii române, sau în alte posturi potrivite cunoștințelor lor. Talentele mai deosebite în direcțiunea căsniciei, a croitoriei, a lucrului de mână se vor proteja înlesnindu-se, — întru cât permit mijloacele Reuniunii — ajutoare cu cari și-ar putea perfecționa cunoștințele în orașe mai mari

Pe lângă *Orfeline* se primesc în Internatul-Orfelinat și *bursiere*. *Bursierele* se numesc acele eleve, cari se cresc în Internatul-Orfelinat cu spesele Reuniunii, primind întreținerea și instrucțiunea în timp de 3—4 ani, rămânând însă, că părinții eventual tutorul lor să se îngrijească de îmbrăcămintea și de obiectele necesare lor.

La eșire se vor preda părinților, eventual tutorului lor, fără ca Reuniunea să mai fie responsabilă de viitorul lor. — Ca bursiere se primesc fetițe sărace și se dă preferința celor orfane. Numărul bursierelor depinde dela numărul elevelor solvente. — Astfel de present la numărul de 6 eleve cu plată se primește câte o elevă bursieră

Actualul local fiind însă încăpător pentru

numărul maximal de 50—53 eleve, se va stabili pentru numărul de 50 de eleve, 8 orfeline, 36 eleve cu plată și 6 bursiere; — până când vor dura relațiunile aceste, crescând însă venitele Reuniunii, ținta Reuniunii va fi a adauga cât mai multe orfeline.

II. Indatoririle Directoarei.

1) Comitetul Reuniunii reprezentat prin Presidenta și biroul său este forul, față de care Directoara împreună cu corpul didactic, are datorie a păstra disciplina cuvenită și necondiționată supunere în conducerea acestei școli.

2) Directoara ia asupra sa întreaga responsabilitate, de tot ce se petrece în aceasta școală; ea este datoare a comunica prezidentei eventual biroului or-ce întâmplare în mersul și viața școlii cu toată sinceritatea, cerând sfatul necesar.

3) Directoara este datoare să aibă deosebită îngrijire pentru regulata îndeplinire a programului școlar, a controla registrul de prezență, a constata, dacă fiecare profesor și profesoară înaintează cu lecțiile sale, raportând în caz necesar prezidentei sau biroului. Niciodată nu va face însă observații profesoarelor și ajutoarelor în fața elevilor.

4) Directoara este datoare să îngrijească ca elevele să nu fie pedepsite cu bătaie corporală sau cu alte pedepse prea aspre și umilitoare. Ea va aplica numai pedepse obicinuie și umane, precum teme ș. a. In cazuri grave să se ceară sfatul prezidentei.

5) Directoara nu poate ocupa nici o altă.

funcție privată, observând totodată ca și profesoarele să nu dea lecții particulare pe socoteala lor.

6) Directoara este obligată a asista în fiecare dimineață la închinăciunea, ce o fac elevele înainte de dejun și a îngriji, ca elevele să fie curate și îmbrăcate conform semnelor de uniformă, pentru serviciile căror aparțin. — Tot asemenea este responsabilă de curățenia și întreținerea igienică a întregului local, controlând alimentele de hrană, ca să fie bune și indestulitoare.

7) Directoara este responsabilă de toate obiectele aparținătoare școlii, pe care le primește și le predă cu inventar în regulă. — Deasemenea va urma și cu biblioteca școlară.

8) Directoara va îngriji să se țină Duminicile și sărbătorile, deasemenea vacanțele, cari sunt: Crăciunul care se serbează ca vacanță de 4 zile, Boboteaza 3 zile, Paștile 6 zile, Rosaliile 3 zile. În dumineci și sărbători va conduce elevele la biserică, în posturile mari va dispune ca elevele să se mărturisească și să se cuminece.

9) Vacanțele mari încep la sfârșitul lunii Iunie după examen și durează până la 1 Septembrie. La examene se recomandă elevele săr-guitoare comitetului spre premiare. Totodată se va face în fiecare an în timpul examenului o mică expozițiune școlară.

10) Directoara îndeplinește locul de mamă față de eleve, în deosebi față de orfeline, îngrijindu-le de toată îmbrăcămintea, ca să fie în cea mai bună regulă, servind chiar ca exemplu pentru celelalte eleve

11) Directoara va prezenta comitetului în fiecare an școlar la început programul și ordi-

nea de casă, raportând numărul elevelor întrate, iară de două ori pe an va raporta despre mersul școlii.

12) Directoara va veghea ca Internatul să nu fie cercetat de tineri, — fie ei chiar rudele elevelor. — Astfel de visite nu se primesc în Internat, — iar la cazuri excepționale convorbirile elevelor cu vreunul din membrii familiei lor se vor face în fața directoarei.

13) Directoara va îngriji ca în cazuri de boală elevele să fie căutate cu toată dragostea și cu toată bunăvoința, avizând imediat medicul Internatului, iar în caz de boală contagioasă va aviza fără întârziere presidenta sau pe biroul.

14) Directoara va îngriji ca în localul Internatului să nu se adăpostească rudeni aparținătoare familiei sale sau a celorlalte profesoare. Pentru cercetări mai scurte să se ceară prealabil învoirea prezidentei.

15) Directoara nu va conduce eleve în teatru, concerte și conferințe, fără prealabila învoire a prezidentei.

16) Ori ce constatare de nesubordinațiune intenționată se va rezolva prin resilierea contractului înainte de termen.

III. Îndatoririle profesoarelor.

1) Chemarea profesoarelor este de a face din elevele ce le sunt încredințate femei cu purtări bune, cu sentimente alese, bune române credincioase legii lor, ca să folosească prin munca lor, atât lor, cât și societății. De aceea nu vor neglija a avea înșile o purtare demnă și morală, stând ca exemplu elevelor

lor. Profesoarele se vor strădui a corăspunde chemărei lor, din punct de vedere școlar precum a observa și defectele morale ale elevelor, corijându-le neconținut prin sădirea principiilor sănătoase de conduită.

2) Admonițiunile să fie făcute cu dreptate, cu ton liniștit, ca venite dela un părinte, iar nu dela un dușman. Să se ocolească vorbele aspre și umilitoare, apelând mai mult la sentimente de onoare și de iubire. Datoriile profesoarelor din punct de vedere de educațiune sunt de o însemnătate tot atât de mare ca și acelea cari privesc instrucțiunea lor.

3) Profescările de menaj și de lucru de mână, precum și de țesut sunt datoare să locuiască în Internat, primind și întreaga întreținere de-acolo. Profesoarele pot dispune alternativ de dupăamiaza duminecelor și sărbătorilor rămăind însă totdeauna înspecțiã de lipsă.

4) Concediile profesoarelor se acordă pentru caz de boală sau pentru caz de forță majoră; cererile se fac la presidenta Reuniunii. Absențele trebuiesc bine motivate.

5) Profesoarele vor lua masa împreună cu elevele, unde cu sfaturi bune le vor îndruma la purtare bună și ținută cuviincioasă.

IV. Îndătoririle elevelor.

1) Elevele sunt datoare, respect, bunăcuviință și ascultare, directoarei, profesoarelor și profesorilor lor. Ori ce semn de nesupunere sau necuviință câtră ori care profesoară se va pedepsi cu severitate.

2) Față de camaradele lor, elevele trebuie să aibă o purtare blândă și cuviincioasă, cum

se cuvine între surori. Ele trebuie să se ajute una pe alta și să se iubească. Sunt oprite sever, cuvintele triviale, batjocurile și violențele de ori ce fel.

3) Minciuna sau încercarea de a înșela, fraudă, se pedepsește până la eliminarea din școală.

4) Elevele sunt datorare să poarte uniforma prescrisă, care constă pe stradă: din un costum de culoare închisă compus din rochie și jachetă, pălăria potrivită simplă. În școală elevele poartă șorturi uniforme. Toate aceste haine se lucrează de elevele școlăi.

5) Elevele trebuie să-și îngrijască de cărți și de caete ca să fie toate în bună regulă, de asemenea de lucrurile de mână, cari se păstrează în dulape în caze despărțite, destinate în parte elevelor. Nu este iertat a face schimburi și vânzări în cărți.

6) Elevele sunt datorare a îngriji de obiectele locuinței, alternativ după serviciile căror aparțin; precum în bucătărie, dormitoare, ateliere cu dulapurile lor, de mașini, războaie ș. a. totodată trebuie să țină ordine și în dulapurile și în cufărilor lor, având o listă de toate obiectele câte le-au adus la primire în Internat. Tot asemenea își vor purta socoteala în scris despre banii primiți dela părinții lor, precum și despre cheltuiala acestor bani; cheltuielile stau sub controlul directoarei.

7) Elevele sunt datorare a aduce cu sine rufe și obiectele prescrise în Internat.

8) Elevele plătesc taxele lunar anticipativ, primind totdeauna o chitanță dela directoarea. Vor fi obligate să achiteze toate 10 lunile ale anului școlar și numai în caz excepțional de

boală mai gravă pot părăsi Internatul fără aceasta îndatorire.

9) Elevele sunt îngrijite în caz de boală de medicul Internatului, socotindu-se din taxe pentru fiecare elevă 1 coroană lunar pentru medic.

V. Ateliere, lucrări și comande.

1. Directoarea va putea primi și comande dela particulari în atelierele școlii, pentru că gustul elevelor să se formeze mai bine în lucrurile de lux, pe care ele nu și le pot procura din mijloacele proprii. Tot din acest punct de vedere comitetul a mijlocit în atelierele de lucru de mână și în atelierul de țesut, ca să se lucreze obiecte, care se vor vinde. În scopul acesta s'a pus la dispozițiunea profesoarelor speciale suma recerută pentru cheltuelile prealabile.

2) Comandele sau lucrurile de mână făcute pe spesele Reuniunii se vor vinde cu prețuri moderate ca să se atragă clientela. Prețurile și valoarea obiectului se va fixa de către profesoarele speciale împreună cu prezidenta și cu cassiera-econoama comitetului.

3) Din produsele obiectelor lucrate în Internat. ce se vor vinde, și cel provenit din comande directoarea va restitui costul materialului; venitul curat se va adăuga parte pentru Internat, parte pentru libelul Orfelinelor. Aceste economii serverse pentru ajutorarea orfelinelor la eșirea lor din Internat.

4) Profesoarele speciale vor purta registre în care vor însemna tot ce să lucrează în atelierul lor, vor însemna deosebit coman-

dele și deosebit obiectele confecționate din materialul școlii. În fiecare loc se va nota numele elevei orfeline sau bursiere care l'a confecționat. Astfel vor fi registre de lucru de mână, de țesătorie, de croitorie și eventual — dacă sunt comande — și de menaj.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

